

PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS

CONCEPT Accountantsverslag 2025

Gemeente Edam-Volendam

Gemeente

EDAM

VOLENDAM

Aan de gemeenteraad van de
gemeente Edam-Volendam
Postbus 180
1130 AD VOLENDAM

Onderwerp

Accountantsverslag 2025

Datum

XX april 2026

Kenmerk

312020004.26.372

Geachte leden van de raad,

Wij hebben de controle van de jaarrekening 2025 van uw gemeente afgerond. De jaarrekening van de gemeente Edam-Volendam is opgesteld onder verantwoordelijkheid van het college. Met dit accountantsverslag informeren wij u over onze belangrijkste controlebevindingen. Op 30 april 2026 hebben wij onze controlebevindingen met de Commissie Planning & Control besproken.

Bij de jaarrekening 2025 hebben wij op XX april 2026 een controleverklaring met goedkeurend oordeel afgegeven voor de getrouwheid van de jaarrekening, inclusief de daarin opgenomen rechtmatigheidsverantwoording.

Ons accountantsverslag is bedoeld om u te ondersteunen in de beoordeling van de jaarrekening 2025. De bevindingen en beschouwingen in dit verslag komen voort uit onze controlewerkzaamheden en diverse besprekingen die wij met uw medewerkers hebben gevoerd. Voor de goede orde vermelden wij dat uw controlerende taak uiteraard verder gaat dan uitsluitend het financieel getinte perspectief vanuit de accountantscontrole.

Wij maken u erop attent dat voor dit accountantsverslag een beperkte verspreidingskring geldt. Het accountantsverslag is uitsluitend bestemd voor de raad en het college. Wij geven u toestemming om dit accountantsverslag te publiceren via de agenda's van de raadscommissies en de raad.

Met vriendelijke groet,

Publieke Sector Accountants B.V.

Inhoudsopgave

Contact

De volgende personen kunnen benaderd worden bij vragen met betrekking tot dit accountantsverslag:

Arie Booij

 06 – 1509 2689

 abooij@psa-ra.nl

Remco Korhorn

 06 – 1099 9195

 rkorhorn@psa-ra.nl

1. Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij	3
2. Financiële positie en resultaat.....	8
3. Bevindingen eindejaarscontrole	11
4. Interne beheersing	19
5. Overige aangelegenheden.....	23
6. Verplichte tabel SiSa	27

1.

Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij

1. Onze controleaanpak en de uitkomsten daarbij

Reikwijdte van de controle

Met de opdrachtbevestiging d.d. 23 juli 2025 met kenmerk 312020004.25.454 heeft u ons de opdracht gegeven tot het controleren van de jaarrekening 2025. De doelstelling van de controle is het afgeven van een controleverklaring bij de jaarrekening van de gemeente Edam-Volendam. De reikwijdte van onze controle staat omschreven in deze opdrachtbevestiging. Er is gedurende het verloop van de controle op geen enkele wijze sprake geweest van een beperking in de reikwijdte van onze controle. Wij achten de reikwijdte van onze controle voor 2025 voldoende voor de doelstelling van onze controle.

In dit accountantsverslag geven wij een toelichting op de bevindingen naar aanleiding van de controle. Onze controle is verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden, het Besluit accountantscontrole decentrale overheden (Bado), het Controleprotocol 2025-2028 gemeente Edam-Volendam dat is vastgesteld door de gemeenteraad op 27 november 2025 (hierna: het controleprotocol) en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2025 vallen.

Materialiteitsbepaling is overeenkomstig het Bado en het Controleprotocol 2025-2028 gemeente Edam-Volendam

De wijze waarop wij de materialiteit bepaald hebben sluit aan op het Bado en het controleprotocol. Voor afwijkingen, zijnde fouten en onzekerheden tezamen, is deze gebaseerd op 2% van de lasten exclusief toevoegingen aan de reserves.

Jaarrekening 2025*	
Goedkeuringsmaterialiteit	€ 2.477.000

* de gerealiseerde totaal lasten exclusief toevoegingen aan de reserves op basis van de jaarrekening 2025 bedragen € 123.872.000

Voor de controle op naleving van de Wet normering topinkomens (WNT) hebben wij de materialiteit zoals voorgeschreven in het Controleprotocol WNT gehanteerd. In het controleprotocol heeft u ook de rapporteringstolerantie vastgesteld op € 50.000.

Onze aanpak is gericht op risico's

Voor de controle van de jaarrekening 2025 onderkennen wij een aantal aandachtspunten. Deze aandachtspunten brengen mogelijk een verhoogd risico met zich mee op afwijkingen in de financiële verslaggeving, vóór toepassing van beheersmaatregelen. Dit kan mogelijk leiden tot materiële afwijkingen in de jaarrekening en impact hebben op de bedrijfsvoering. De aandachtspunten zijn hierna weergegeven en hebben wij op 16 oktober 2025 ook afgestemd met de Commissie Planning & Control.

Het opnemen van een onderwerp in deze lijst betekent niet dat er daadwerkelijk sprake is van een probleem. De aandachtspunten geven aan waar wij tijdens onze controle extra alert op zullen zijn.

Ter voorkoming van een materiële fout in de jaarrekening heeft het college voor onderstaande aandachtspunten beheersmaatregelen getroffen. Wij hebben ons bij de controle gericht op de opzet en het bestaan van de door het college ingerichte beheersingsomgeving, die deze risico's voortkomend uit de aandachtspunten moeten verkleinen. De aandachtspunten die wij voor 2025 onderkend hebben zijn:

Interne beheersing en opvolging:

- De status en voortgang van verbetermogelijkheden in de administratie organisatie en interne beheersing en de verbijzonderde interne controle 2025.
- De follow-up ten aanzien van eerder gerapporteerde aandachtspunten vanuit de interne en externe controle.
- Ontwikkelingen en actualiteiten op IT-gebied.
- De (actualisatie) van de interne (fraude-)risicoanalyse, waarbij wij onder andere nader zullen inzoomen op het potentiële corruptierisico bij aanbestedingen, risico's op het ontbreken van een prestatieverklaring in het inkoopproces en risico's op onrechtmatige handmatige betalingen.

Waarderingen en schattingen:

- De waardering van de grondexploitaties, in het bijzonder De Purmer (waarderingsrisico a.g.v. lange looptijd en omvang nog te maken kosten en nog te realiseren opbrengsten) en voortgang Maria Goretti.
- De presentatie en waardering van kostenegalatievoorzieningen (onderhoud kapitaalgoederen), in het bijzonder:
 - Geactualiseerde beheerplannen gemeentelijke eigendommen, buitensportaccommodaties, baggeren en civiele kunstwerken en de impact daarvan op de voorzieningen en meerjarendotatie;
 - De grip op het meerjarig onderhoud aan uw kapitaalgoederen (realisatie versus planning); en
 - De verwerkingswijze van de stelselwijziging ten aanzien van onderhoud wegen.
- De waardering van personeel gerelateerde voorzieningen, specifiek de pensioenvoorziening voor (oud) wethouders in verband met de waardeoverdracht per 1 januari 2028 aan het ABP.
- De waardering van vorderingen, waaronder de reguliere vorderingen, belastingvorderingen en bijstandsvorderingen.

Jaarrekening presentatie en verslaggeving:

- De voortgang van de investeringsplanning en beheersing van kredieten.
- Beheersing van voorbereidingskosten (stand per 31 december 2024: € 1,9 miljoen).
- De rechtmatigheidsverantwoording 2025, mede in verband met rechtmatigheidsfouten 2024:
 - Inkopen ten onrechte niet Europees aanbesteed voor bedrag van € 928.000; en
 - Overschrijding (niet-acceptabel) op programma's en investeringsbudgetten voor bedrag van €1.535.000.
- De beheersing van risico's en onzekerheden in het sociaal domein, waaronder de prestatielevering PGB's, Wmo en Jeugdwet (2024: onzekerheden € 1.825.000).
- Mogelijk verantwoord van baten die voortkomen uit de specifieke uitkering Woningbouwimpuls en specifieke uitkering startbouwimpuls.

De baten en lasten, alsmede balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen zijn rechtmatig

Uw rechtmatigheidsverantwoording

Ook dienen wij vanuit de controlerichtlijnen specifiek aandacht te besteden aan de mogelijkheid die het management heeft om specifieke controlemaatregelen te omzeilen. Dit risico is niet uniek voor uw gemeente. Belangrijke voorbeelden zijn de memoriaalboekingen (handmatige (correctie)boekingen) en posten die gezien hun aard schattingselementen in zich hebben.

Voor een toelichting op een aantal onderkende risico's en aandachtspunten verwijzen wij naar het hoofdstuk 'Bevindingen eindejaarscontrole'. Daarnaast verwijzen wij u naar onze bevindingen in het hoofdstuk 'Interne beheersing'.

Op basis van het "Normenkader rechtmatigheid 2025" welke door de raad is vastgesteld op 27 november 2025 (hierna: het normenkader) hebben wij de naleving van het financieel rechtmatigheidskader voor uw gemeente met betrekking tot de specifieke uitkeringen gecontroleerd. Hierbij zijn geen materiële bijzonderheden geconstateerd. Uw gemeente voert 27 regelingen met betrekking tot specifieke uitkeringen uit (2024: 24 regelingen). Deze zijn verantwoord via de SiSa-bijlage in uw jaarrekening.

Onze conclusie is dat de baten en lasten, alsmede de balansmutaties met betrekking tot specifieke uitkeringen, rechtmatig zijn weergegeven in de jaarrekening 2025.

In de jaarrekening legt het college met de rechtmatigheidsverantwoording verantwoording af over een drietal rechtmatigheidscriteria die niet expliciet blijken uit het getrouw opnemen van baten, lasten alsmede balansmutaties. Dit betreffen het begrotings-, het voorwaarden- en het misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium. In deze rechtmatigheidsverantwoording licht het college toe in hoeverre bij de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten alsmede de balansmutaties het begrotings-, voorwaarden-, en misbruik- en oneigenlijk gebruik criterium zijn nageleefd.

Dit houdt in dat de verantwoorde baten, lasten alsmede de balansmutaties in overeenstemming zijn met door de raad vastgestelde normenkader voor de financiële rechtmatigheid. Bij de waarderingsgrondslagen in de jaarrekening is het door de raad vastgestelde normenkader verder toegelicht.

De rechtmatigheidsverantwoording hanteert een grensbedrag omdat alleen de van belang zijnde aspecten in de verantwoording hoeven te worden betrokken. Deze grens is door de raad bepaald en bedraagt 2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves en is daarmee vastgesteld op € 2.477.000.

Er zijn geen afwijkingen geconstateerd boven dit grensbedrag. In hoofdstuk 3 van dit accountantsverslag gaan wij nader in op de rechtmatigheidsverantwoording.

De jaarrekening voldoet aan het BBV

Significante verslaggevingsgrondslagen en de toepassing hiervan zijn belangrijk voor de presentatie van de financiële positie en de baten en lasten van de gemeente Edam-Volendam. Daarnaast vereisen zij van het college het toepassen van oordeelsvorming ten aanzien van moeilijke, subjectieve en complexe posities, die vaak – vanwege de noodzaak om inschattingen te moeten maken over het effect van zaken – inherent onzeker zijn.

De belangrijkste verslaggevingsgrondslagen van de gemeente Edam-Volendam zijn uiteengezet in de jaarstukken 2025 in onderdeel “Grondslagen”, bestaande uit de “Grondslagen voor de waardering”, “Grondslagen voor de rechtmatigheidsverantwoording” en “Grondslagen voor de resultaatbepaling”. In de jaarrekening 2025 heeft zich ten opzichte van 2024 één (significante) wijziging voorgedaan in de toegepaste verslaggevingsgrondslagen welke toeziet op de verwerking van kosten van groot onderhoud wegen. Deze wijziging is opgenomen in toelichting op de balans bij de voorzieningen.

Wij hebben het door het college toegepaste proces voor belangrijke verslaggevingsgrondslagen geëvalueerd en hebben gegevensgerichte controlewerkzaamheden uitgevoerd. Wij hebben de toepassing van de juiste methodiek, de aannames, de berekeningen en de consistente toepassing van de betrokken modellen en/of de van toepassing zijnde financiële verslaggeving beoordeeld. Wij zijn van mening dat de verslaggevingsgrondslagen en de toegepaste inschattingen redelijk zijn en consistent zijn gebruikt: de jaarstukken voldoen aan het Besluit begroting en verantwoording provincies en gemeenten (BBV).

Geen geïdentificeerde materiële fouten en tekortkomingen in de jaarstukken

Er resteren in de jaarrekening 2025 van de gemeente Edam-Volendam geen van materieel belang zijnde ongecorrigeerde afwijkingen (fouten en/of onzekerheden). Door ons gerapporteerde bevindingen zijn daarom niet materieel (dus hebben geen invloed op de strekking van onze controleverklaring), maar zijn naar onze mening vooral van belang voor uw beoordeling van de jaarstukken en de verdere kwaliteitsverbetering van de administratieve organisatie en interne beheersing.

Goedkeurende controleverklaring

Wij zijn van oordeel dat de in de jaarstukken opgenomen jaarrekening 2025 van de gemeente Edam-Volendam een getrouw beeld geeft van de grootte en de samenstelling van de baten en lasten over 2025 en van het vermogen op 31 december 2025 in overeenstemming met het BBV. Daarnaast zijn wij van mening dat de door het college afgegeven rechtmatigheidsverantwoording een getrouwe weergave geeft van de rechtmatigheid van het door haar gevoerde financieel beheer.

Hierbij geldt als voorwaarde dat de door ons gecontroleerde jaarrekening ongewijzigd door de raad wordt vastgesteld.

Wij verzoeken u daarom ons een door voorzitter van de raad en de griffier ondertekend besluit van de vastgestelde jaarrekening te verstrekken. Mochten nog wijzigingen worden aangebracht in de definitieve versie van de jaarrekening dan dienen wij deze te beoordelen alvorens onze controleverklaring hierbij mag worden opgenomen.

2.

Financiële positie en resultaat

2. Financiële positie en resultaat

De vermogenspositie van uw gemeente neemt in absolute en relatieve zin toe

In het BBV, de verslaggevingsregels voor gemeenten, wordt een duidelijk onderscheid gemaakt tussen resultaatbepaling en resultaatbestemming. Alle baten en lasten dienen via het overzicht van baten en lasten in de jaarrekening te lopen. Er mogen geen baten of lasten rechtstreeks in het eigen vermogen (dat bestaat uit de algemene reserve en de bestemmingsreserves) worden gemuteerd.

De mutaties in het eigen vermogen vinden plaats door middel van de resultaatbestemming. Het gerealiseerd totaal saldo van baten en lasten 2025 bedraagt € 11.333.000 positief. Per saldo is tussentijds € 7.217.000 aan de reserves toegevoegd, zodat het uiteindelijk gerealiseerd resultaat over 2025 € 4.116.000 voordelig bedraagt. Dit gerealiseerd resultaat is afzonderlijk vermeld onder het eigen vermogen in de balans.

In het hiernavolgende overzicht hebben wij de ontwikkeling van het eigen vermogen opgenomen.

(in € 1.000)	2025	2024	2023	2022	2021
Eigen vermogen per 1 januari	72.928	79.694	76.533	72.031	70.722
Tussentijdse resultaatbestemming	7.217	-10.485	2.094	573	-/- 1.457
Gerealiseerd resultaat	4.116	3.720	1.066	3.929	2.766
Totaal gerealiseerd saldo van baten en lasten	11.333	-6.765	3.160	4.502	1.309
Eigen vermogen per 31 december	84.261	72.928	79.694	76.533	72.031

NB. Door afronding op € 1.000 kunnen geringe afrondingsverschillen of afwijkingen van de jaarstukken ontstaan.

De tussentijdse resultaatbestemming bestaat uit de toevoegingen aan en onttrekkingen uit de reserves, in overeenstemming met de besluiten van u. De omvang van het eigen vermogen bedraagt ultimo 2025 39% van het balanstotaal (2024: 38% van het balanstotaal) en daarmee in relatieve zin toegenomen. In absolute zin is het eigen vermogen in 2025 ook toegenomen. In de toelichting op balans bij het onderdeel eigen vermogen van de jaarrekening geeft het college een nadere toelichting op de mutaties in het eigen vermogen over het jaar 2025. Wij verwijzen u naar deze toelichting.

**Gerealiseerd resultaat
betreft het gerealiseerd
saldo van baten en lasten
plus of min de tussentijdse
resultaatbestemmingen**

Het feitelijke saldo van baten en lasten in een jaar wordt weergegeven als het gerealiseerd saldo van baten en lasten. Daarnaast kent de gemeente Edam-Volendam ook het gerealiseerd resultaat. Dit is het gerealiseerd saldo van baten en lasten plus of min de tussentijdse resultaatbestemmingen. Deze bestemmingen bestaan uit in de loop van het jaar gedane onttrekkingen uit reserves minus de tussentijdse toevoegingen aan reserves. De toevoegingen aan dan wel onttrekkingen uit reserves vinden plaats op basis van door u genomen besluiten. Het gerealiseerd resultaat is dus mede het gevolg van de bestuurlijke besluitvorming.

Concreet betekent dit voor uw gemeente het volgende:

(in € 1.000)	Jaarrekening 2025	Bijgestelde begroting 2025
Totale baten (inclusief overhead)	135.205	138.200
Totale lasten (inclusief overhead en vennootschapsbelasting)	123.872	130.321
Gerealiseerd saldo van baten en lasten	11.333	7.880
Af: Toevoegingen aan reserves	25.043	25.042
Bij: Onttrekkingen uit reserves	17.826	18.118
Saldo mutaties reserves	-/- 7.217	-/- 6.924
Gerealiseerd resultaat	4.116	955

De exploitatie over 2025 laat een voordelig gerealiseerd saldo van baten en lasten (resultaat vóór reservemutaties) van € 11.333.000 zien, ten opzichte van een begroot (na wijziging) saldo van € 7.880.000 voordelig. Dit is een voordeel van € 3.453.000.

Het voordelig gerealiseerd resultaat van €4.116.000 is afzonderlijk op de balans onder het eigen vermogen opgenomen. In de jaarstukken wordt op diverse plaatsen een nadere toelichting gegeven op de totstandkoming van het gerealiseerd resultaat en worden de verschillen tussen de bijgestelde begroting en de gerealiseerde baten en lasten verklaard. Wij verwijzen u naar deze toelichtingen.

Het voordelig gerealiseerd saldo van baten en lasten 2025 (vóór bestemming) is mede ontstaan na een aantal incidentele baten en lasten. Door het effect van de incidentele baten en lasten buiten beschouwing te laten, ontstaat meer inzicht in de reguliere baten en lasten. Het inzicht in de reguliere baten en lasten is van belang, omdat het een betere indicatie geeft van de toekomstige baten en lasten, overigens zonder rekening te houden met beleidswijzigingen.

Het college geeft aan dat het beschikbare weerstandsvermogen past binnen de kaders zoals dit door de raad is vastgesteld

In de toelichting op het overzicht van baten en lasten is eveneens inzicht in de incidentele baten en lasten gegeven, waaronder de incidentele meevallers (hogere baten/lagere lasten) die zijn ontstaan na het opstellen van de Winternota in oktober 2025. Over een aantal van deze meevallers is de raad met de raadsinformatiebrief van 27 februari 2026 al geïnformeerd. Kortheidshalve verwijzen wij u naar deze brief en de verdere uiteenzetting in de toelichting op het overzicht van baten en lasten.

Het weerstandsvermogen bestaat uit de relatie tussen de beschikbare weerstandscapaciteit en de benodigde weerstandscapaciteit vanwege ingeschatte risico's. De beschikbare weerstandscapaciteit (voor de samenstelling, zie de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing") heeft het college bepaald op € 35.591.000. In 2024 bedroeg deze € 30.266.000. De beschikbare weerstandscapaciteit is derhalve ten opzichte van 2024 gestegen.

In de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing" heeft het college een opsomming gegeven van ingeschatte risico's. Deze cumuleren voor 2025 tot een bedrag van € 11.733.000 (2024: € 8.743.000). Op basis van deze kwantificering is de weerstandsratio voor 2025: 3,0 (2024: 3,5). Deze ratio is hoger, zo geeft het college aan, dan de gewenste ratio van 1,0 – 1,4 (bandbreedte) die de raad in de "Nota weerstandsvermogen en risicomangement" heeft aangegeven.

Ten opzichte van 2024 is sprake van een stijging van de gekwantificeerde risico's en een stijging van de beschikbare weerstandscapaciteit. Wij verwijzen u voor de onderkende risico's en de kwantificering daarvan naar de paragraaf "Weerstandsvermogen en risicobeheersing".

Daarnaast hebben wij het college geadviseerd om bij het bepalen van het beschikbare weerstandsvermogen onderscheid te maken tussen incidentele en structurele weerstandscapaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit bestaat bijvoorbeeld uit de algemene reserve en stille reserves, terwijl de structurele weerstandscapaciteit onder meer wordt gevormd door de onbenutte belastingcapaciteit. De incidentele weerstandscapaciteit is bedoeld voor de afdekking van incidentele risico's en de structurele weerstandscapaciteit voor structurele risico's. Door dit onderscheid aan te brengen wordt naar onze mening een betere beoordeling van de financiële positie mogelijk, doordat incidentele risico's niet structureel worden afgedekt en vice versa.

Overigens merken wij hierbij op dat deze cijfers niet aan accountantscontrole of een beoordelingsopdracht zijn onderworpen.

3.

Bevindingen eindejaarscontrole

3. Bevindingen eindejaarscontrole

Resultaatontwikkeling in relatie tot bestuurlijke ambities en uitvoering

Over het jaar 2025 is een voordelig resultaat van € 4,1 miljoen gerealiseerd. Dit resultaat wordt voor een belangrijk deel verklaard door onderbesteding op lastenbudgetten, maar in enkele gevallen ook door hogere opbrengsten dan geraamd, waaronder incidentele en niet voorziene bijdragen vanuit het Rijk. Een onderbesteding werpt de vraag op of ook sprake is van het minder of niet realiseren van taken of maatschappelijke doelen. Daartoe dienen onder andere de zogeheten speerpunten in de begroting, die zijn op dit moment nog zodanig geformuleerd dat zij vaak slechts deels als gerealiseerd kunnen worden genoteerd. Van de 136 speerpunten die in de begroting zijn opgenomen, zijn er ultimo 2025 slechts 25 afgerond en zijn er 111 nog in uitvoering. Wij adviseren u hier rekening mee te houden bij het formuleren van nieuwe speerpunten.

Daarnaast blijven gerealiseerde investeringen achter bij de ramingen, evenals de kosten in de betreffende jaarschijf van de grondexploitaties. Ook bij onderhoud en vervanging van kapitaalgoederen zijn de gerealiseerde uitgaven lager dan begroot. In samenhang bezien wijzen deze ontwikkelingen erop dat de begroting op onderdelen mogelijk een hoger ambitieniveau kent dan binnen het betreffende jaar uitvoerbaar blijkt. Dit draagt bij aan onderbestedingen en incidenteel gunstige resultaten, maar kan tegelijkertijd de voorspelbaarheid en sturingswaarde van de begroting voor de raad verminderen.

Deze waarnemingen vragen om een blijvende reflectie op de mate waarin uw ambities, uitvoeringscapaciteit en financiële ramingen met elkaar in evenwicht zijn. Een realistische en goed uitvoerbare begroting versterkt de kaderstellende rol van de raad en draagt bij aan een transparanter inzicht in de daadwerkelijke voortgang en financiële positie van de gemeente.

De rechtmatigheidsverantwoording 2025 is getrouw

Rechtmatigheidsverantwoording 2025

De rechtmatigheidsverantwoording is opgenomen in de jaarrekening 2025. Wij hebben vastgesteld dat deze is opgesteld overeenkomstig het voorgeschreven model en dat daarbij de door de raad vastgestelde kaders zijn gehanteerd. Deze kaders zijn in overeenstemming met de richtlijnen van de Commissie BBV.

Uit de in de jaarrekening opgenomen rechtmatigheidsverantwoording blijkt dat sprake is van rechtmatigheidsafwijkingen vanuit zowel het begrotingscriterium als het voorwaardencriterium. Ten aanzien van het begrotingscriterium is sprake van begrotingsonrechtmatigheden bestaande uit een begrotingsoverschrijding van € 259.000 en kredietoverschrijdingen van € 711.000. Deze afwijkingen bedragen per saldo € 970.000, waarvan € 870.000 door het college als acceptabel is aangemerkt op basis van de bepalingen in de door de raad op 27 november 2025 vastgestelde "Financiële verordening Edam-Volendam 2025". Het niet-acceptabele deel bedraagt per saldo € 100.000.

Daarnaast is sprake van afwijkingen ten aanzien van het voorwaardencriterium. Deze afwijkingen hebben uitsluitend betrekking op inkoop die ten onrechte niet Europees zijn aanbesteed, doordat de aanbestedingsregels niet juist zijn toegepast. Het totaalbedrag van deze afwijkingen bedraagt € 951.000.

Onzekerheden met betrekking tot de waardering van de grondexploitatie Purmer zijn toegelicht in de jaarstukken

Het totale bedrag aan onrechtmatigheden over 2025 is daarmee vastgesteld op € 1.921.000. Dit bedrag blijft onder de door de raad vastgestelde verantwoordingsgrens van € 2.477.000 (2% van de totale lasten exclusief toevoegingen aan de reserves), zoals opgenomen in de financiële verordening. De rechtmatigheidsverantwoording geeft dit beeld correct weer.

Afwijkingen ten aanzien van de rechtmatigheid die groter zijn dan de afgesproken rapporteringsgrens van € 50.000 zijn door het college toegelicht in de paragraaf Bedrijfsvoering van het jaarverslag. Wij verwijzen u naar deze toelichting.

Ons oordeel bij de rechtmatigheidsverantwoording

Op basis van onze toetsing aan de wettelijke voorschriften inzake de rechtmatigheidsverantwoording en de door de raad vastgestelde kaders hebben wij vastgesteld dat de rechtmatigheidsverantwoording over 2025 een getrouw beeld geeft. De jaarrekening en het jaarverslag bevatten alle voorgeschreven informatie en de vereiste toelichtingen zijn opgenomen in de paragraaf Bedrijfsvoering.

In vergelijking met het voorgaande jaar constateren wij dat de omvang van de rechtmatigheidsafwijkingen is afgenomen en binnen de verantwoordingsgrens blijft.

De boekwaarde van de grondexploitatie Purmer is in 2025 opgelopen tot € 16,7 miljoen. Op basis van de huidige inzichten verwacht het college per saldo een voordelig eindresultaat van € 0,4 miljoen. Deze uitkomst is echter omgeven door relevante onzekerheden. De exploitatie kent een lange looptijd van, naar verwachting langer dan tien jaar, en gaat gepaard met een omvangrijke resterende investeringsopgave (€ 81,7 miljoen) en nog te realiseren opbrengsten (€ 98,9 miljoen). Daarbij spelen onzekerheden rondom de tijdige beschikbaarheid van nutsvoorzieningen, met name elektriciteit, alsmede mogelijke bezwaar- en beroepsprocedures die de voortgang kunnen vertragen.

Het college heeft deze onzekerheden toegelicht in de paragraaf Grondbeleid en heeft bij de berekening van het verwachte eindresultaat risicobeperkende maatregelen toegepast, waaronder het bevriezen van de indexatie van opbrengsten na het tiende jaar en het hanteren van aannames die uitgaan van een langdurig verhoogd inflatieniveau. Hoewel hiermee voorzichtigheid is betracht en er op dit moment geen aanleiding bestaat voor het treffen van een voorziening, blijft de waardering van de grondexploitatie gevoelig voor wijzigingen in uitgangspunten en planning.

Het is van belang dat u zich bewust bent van deze onzekerheden en wij adviseren u om de jaarlijkse actualisaties van de grondexploitatie, inclusief de daarin opgenomen kansen en risico's, actief te blijven volgen en betrekken bij uw verdere besluitvorming.

Verwacht resultaat Maria Goretti ontwikkelt zich positief en in 2025 kon tussentijdse winst genomen worden

De grondexploitatie Maria Goretti is in 2022 geopend met een verwacht voordelig eindresultaat van € 196.000. De uitvoering van het project verloopt vooralsnog conform de vastgestelde planning. Mede gelet op de beperkte resterende looptijd worden geen belangrijke risico's onderkend. Alle opbrengsten zijn inmiddels gerealiseerd, waardoor de verdere financiële ontwikkeling van het project met name wordt bepaald door de nog te maken kosten.

Op basis van de huidige boekwaarde en de actuele inschatting van de nog te maken kosten is in 2025 een tussentijdse winst van € 107.000 verantwoord. Bij de actualisatie van 2024 werd nog uitgegaan van een resterend resultaat van € 152.000. Als gevolg van gunstig verlopen aanbestedingen zijn de nog te maken kosten lager dan eerder geraamd. Hierdoor is het totaal verwachte voordelige eindresultaat bij de recente actualisatie bijgesteld naar € 251.000. Dit bedrag omvat zowel de reeds in 2025 gerealiseerde tussentijdse winst als het nog te verwachten resultaat. Het project is ultimo 2025 nog niet afgerond. Op basis van de huidige voortgang wordt voor 2026 een aanvullend resultaat van circa € 144.000 verwacht.

Stelselwijziging ten aanzien van onderhoud wegen doorgevoerd

In 2025 is, op basis van een evaluatie van het functioneren van onderhoudsvoorzieningen en voortschrijdend inzicht, door het college besloten om voor het groot onderhoud aan wegen over te stappen op de componentenbenadering. Deze systematiek wordt door het college als het meest passend beoordeeld voor de verwerking van kosten die samenhangen met groot onderhoud, mede omdat dergelijke uitgaven in de praktijk vrijwel altijd leiden tot levensduurverlenging van (delen van) de infrastructuur. Daarmee sluiten de financiële verantwoording en de economische realiteit beter op elkaar aan.

De raad is in 2025 via een afzonderlijke raadsinformatiebrief geïnformeerd over deze stelselwijziging en in de toelichting op de balans is hier ook op ingegaan. Als gevolg van de gewijzigde systematiek zijn de voorziening groot onderhoud wegen (€ 1,2 miljoen) en de voorziening groot onderhoud wegen – achterstallig onderhoud (€ 0,7 miljoen) in 2025 vrijgevallen ten gunste van de algemene reserve.

Vanaf 2025 worden uitgaven aan wegen geactiveerd, voor zover deze voldoen aan de geldende activeringscriteria, en vervolgens afgeschreven op basis van de levensduur van de onderscheiden componenten. Hiermee is feitelijk sprake van een overgang van het vooraf sparen via een voorziening naar het achteraf verantwoorden van uitgaven via activering en afschrijving.

Deze stelselwijziging heeft gevolgen voor het verloop van lasten over de jaren en voor het inzicht in zowel de omvang als het moment waarop financiële effecten tot uitdrukking komen in de begroting en de jaarrekening. De toepassing van de componentenbenadering vergroot de transparantie over investeringen in de openbare ruimte, maar vraagt tegelijkertijd om een consequente toepassing en blijvende aandacht voor de samenhang tussen meerjarenonderhoudsplannen, investeringsramingen en de financiële verwerking daarvan. Het is daarbij van belang dat de raad de effecten van deze wijziging ook in de komende jaren expliciet blijft betrekken bij de beoordeling van de financiële positie en de meerjarige financiële kaders.

Noodzakelijke storting voorziening pensioenverplichtingen (gewezen) wethouders

Vanaf 1 januari 2028 zal het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP) verantwoordelijk worden voor uitvoeren van de pensioenregeling voor politieke ambtsdragers, waaronder de (oud) wethouders van uw gemeente. Uw gemeente moet hiervoor begin 2028 een eenmalige kapitaalstorting doen en vanaf dan pensioenpremies afdragen aan het ABP. Vanaf 1 januari 2028 is uw gemeente vervolgens jaarlijks pensioenpremies aan het ABP verschuldigd.

Uw gemeente heeft in de zomer van 2025 meegedaan aan een landelijk onderzoek van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK), het Interprovinciaal Overleg (IPO), de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Unie van Waterschappen, waarbij is ingegaan op:

- de voor de overdracht beschikbare middelen (waaronder de pensioenvoorziening)
- het vermogen dat nodig is om op basis van de Wet toekomst pensioenen (Wtp) in te kopen bij het ABP (de eenmalige kapitaalstorting); en
- de toekomstige aan het ABP verschuldigde pensioenpremie.

Op 3 december 2025 heeft de Commissie BBV een antwoord op een vraag gepubliceerd over de verantwoording en waardering van de pensioenvoorziening in de jaarrekening 2025. De Commissie BBV heeft daarbij de volgende stellige uitspraak gedaan:

- Decentrale overheden die aan het recente onderzoek naar de omvang van de overdrachtswaarde van Appa naar ABP hebben meegedaan, dienen bij de verantwoording over begrotingsjaar 2025 de hoogte van de voorziening en eventueel aanwezige kapitaalverzekeringen per 31 december gelijk te stellen aan de prognose op basis van het uitgevoerde onderzoek (benodigd vermogen op 1 januari 2025 op basis van inkoop Wtp bij ABP) en rekening te houden met de gewijzigde verplichtingen over 2025;
- Decentrale overheden die niet aan het onderzoek hebben deelgenomen moeten de pensioenverplichting voor ambtsdragers eveneens analoog aan de gehanteerde berekening van het onderzoek onderbouwen. Uitgaande van het uitgevoerde onderzoek zal de pensioenverplichting per 1 januari 2025 naar verwachting tussen de 10% en 20% moeten worden verhoogd om deze per 31 december 2025 op het juiste niveau te krijgen;
- Bovenstaande bedragen dienen tot het moment van overdracht aan het ABP jaarlijks herzien te worden;
- In de jaarrekening dient een toelichting te worden opgenomen waarin de mogelijkheid voor eventuele vrijval van de voorziening door bijvoorbeeld rentestijging wordt benoemd alsmede de einddatum waarop de overdracht naar het ABP plaatsvindt.

Het college is ten behoeve van de jaarrekening 2025 nagegaan wat de totale pensioenverplichting zou moeten zijn en op welke wijze in dekking daarvan is voorzien. Op basis van actuele actuariële berekeningen bedraagt de totale verplichting ultimo 2025 € 4.212.000, waarbij rekening is gehouden met de dekkingsgraad van 123,5% die het ABP per 31 december 2025 hanteert. Hiervoor is een storting van € 1.615.000 gedaan in de voorziening pensioenverplichtingen (gewezen) wethouders.

De jaarlijks wijzigende rekenrente en de dekkingsgraad die het ABP hanteert zijn de komende jaren medebepalend voor omvang van de totale verplichting die uw gemeente per 1 januari 2028 zal hebben. De waardering van de totale verplichting blijft daarmee een aandachtspunt de komende jaren.

Overweeg de toekomstige dotatie aan de voorziening Groot onderhoud Baggeren

De voorziening groot onderhoud baggeren is bedoeld om de kosten van periodieke baggerwerkzaamheden gelijkmatig over de jaren te spreiden. Ultimo 2025 bedraagt het saldo van deze voorziening € 642.000. De onderliggende basis voor de omvang en dotatie van de voorziening was het baggerplan dat liep tot en met 2025. De daarin opgenomen werkzaamheden zijn nagenoeg volledig uitgevoerd, waarmee het bestaande plan materieel is afgerond.

Inmiddels is een nieuw baggerplan vastgesteld voor de periode 2026–2032. De totale geraamde kosten voor deze zevenjarige periode bedragen € 1.645.000, wat neerkomt op een gemiddelde jaarlijkse lasten van circa € 235.000. Deze jaarlijkse lasten zijn ook na het vaststellen van de Winternota 2026 in de (gewijzigde) begroting 2026 via een dotatie aan de voorziening opgenomen. Bij deze dotatie is geen rekening gehouden met het al beschikbare restantsaldo in de voorziening.

Gelet op de omvang van het bestaande saldo en de geraamde kosten in het nieuwe baggerplan, ontstaat het beeld dat de geraamde jaarlijkse dotatie hoger is dan strikt noodzakelijk om de kosten van de geplande werkzaamheden te kunnen dekken. Dit kan ertoe leiden dat de voorziening in de komende jaren sneller oploopt dan op basis van het meerjarenonderhoudsplan noodzakelijk is. Wij adviseren u om de hoogte van de meerjarige dotatie aan de voorziening groot onderhoud baggeren te heroverwegen en daarbij expliciet het aanwezige saldo van de voorziening per 31-12-2025 van € 642.000 te betrekken.

Baten specifieke uitkering Woningbouwimpuls en specifieke uitkering startbouwimpuls voorzichtigheidshalve nog niet genomen

In aansluiting op ons accountantsverslag 2024 constateren wij dat in 2025 verdere voortgang is geboekt in de bestedingen binnen zowel de Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls als de Regeling Woningbouwimpuls 2020. De cumulatieve bestedingen voor de startbouwimpuls bedragen ultimo 2025 € 290.000. Voor de Woningbouwimpuls betreft dit € 1.053.000. Deze uitgaven hebben met name betrekking op voorbereidingskosten en voldoen aan de voorwaarden zoals opgenomen in de betreffende regelingen.

Net als in het voorgaande jaar heeft het college ervoor gekozen om, uit voorzichtigheid, geen baten te verantwoorden ten laste van deze specifieke uitkeringen. Het ontvangen voorschotbedrag voor beide regelingen is daarom nog volledig als vooruitontvangen bedrag onder de overlopende passiva op de balans opgenomen. Deze handelwijze is bij de Woningbouwimpuls in lijn met de geldende verslaggevingsregels, aangezien nog geen sprake is van een formele start van de bouwactiviteiten (eerste paal). Voor de startbouwimpuls blijft daarnaast relevant dat op basis van de huidige inzichten mogelijk niet aan alle voorwaarden voor definitieve toekenning wordt voldaan, onder meer vanwege onzekerheden rondom het realiseren van het vereiste aantal betaalbare woningen en de gehanteerde prijscategorieën.

Wij constateren dat de onzekerheid over de uiteindelijke toekenning van (een deel van) de startbouwimpuls onverminderd aanwezig is. Daarnaast geldt voor beide regelingen dat de definitieve vaststelling afhankelijk is van het voldoen aan de voorwaarden gedurende de gehele projectperiode. Wij achten het van belang dat het college deze voorwaarden actief en aantoonbaar blijft monitoren en periodiek herijkt in hoeverre sprake is van een recht op (gedeelte) batenverantwoording. Specifiek voor de startbouwimpuls adviseren wij om de eerder geadviseerde afstemming met het ministerie voort te zetten en te concretiseren, zodat tijdig duidelijkheid ontstaat over de mate waarin aan de voorwaarden wordt voldaan.

Onzekerheden sociaal domein ten aanzien van prestatielevering zijn weggenomen

Voor de Woningbouwimpuls geldt dat zodra feitelijk met de bouw wordt gestart, baten naar rato van de voortgang van de bouwactiviteiten kunnen worden verantwoord. Een adequate inrichting van de projectadministratie en voortgangsmonitoring is daarbij essentieel om een juiste en tijdige batenverantwoording te waarborgen.

De gekozen voorzichtige verwerkingswijze vereist blijvende aandacht en actieve sturing vanuit het college naarmate de projecten verder tot uitvoering komen.

Bij de controle van de bestedingen in het kader van de Wmo ZIN en Jeugdwet ZIN geldt dat het vaststellen van de levering van prestaties op twee manieren kan plaatsvinden. Dit gebeurt enerzijds via productieverantwoordingen van zorgaanbieders die zijn voorzien van een controleverklaring met een goedkeurend oordeel van de accountant van de zorginstelling en anderzijds – indien een dergelijke controleverklaring ontbreekt – door het uitvoeren van aanvullende controles door of namens het college.

Over het jaar 2025 is in totaal € 707.000 aan bestedingen binnen de Wmo ZIN en € 1.426.000 aan bestedingen binnen de Jeugdwet ZIN niet voorzien van een productieverantwoording met een (goedkeurende) controleverklaring. Ten aanzien van deze populatie heeft uw gemeente aanvullende werkzaamheden uitgevoerd, bestaande uit het verrichten van materiële controles in overeenstemming met de SDO-notitie *“Controle interne beheersing Jeugd en Wmo voor gemeenten en accountants”* (21 januari 2019).

Op basis van deze uitgevoerde controles is vastgesteld dat de zorg waarvoor de gemeente heeft betaald daadwerkelijk is geleverd. Hiermee zijn de eerder potentieel aanwezige onzekerheden weggenomen. De uitgevoerde werkzaamheden geven voldoende en geschikte controle-informatie over het bestaan van de geleverde prestaties. Een vergelijkbare werkwijze is toegepast op de PGB-bestedingen. Ook hiervoor geldt dat door aanvullende controles die zijn uitgevoerd door de organisatie is vastgesteld dat de zorg waarvoor betalingen hebben plaatsgevonden daadwerkelijk is geleverd.

Op basis van het voorgaande is over 2025 geen sprake meer van onzekerheden ten aanzien van de rechtmatigheid van de bestedingen binnen de Wmo ZIN, Jeugdwet ZIN en PGB. Dit is een positieve vooruitgang ten opzichte van het voorgaande jaar, waarin voor een deel van de bestedingen nog onzekerheden bestonden over het daadwerkelijk geleverd zijn van de zorg.

Wet normering topinkomens (WNT)

De Wet normering topinkomens (WNT) stelt eisen aan de hoogte en openbaarmaking van bezoldigingen en ontslagvergoedingen van topfunctionarissen en, onder voorwaarden, overige medewerkers binnen publiek gefinancierde organisaties. Ook als geen sprake is van overschrijding van de geldende norm, bestaat de verplichting om deze informatie te verantwoorden in de jaarrekening.

In hoofdstuk “WNT” (welke onderdeel is van het “Overzicht van baten en lasten en toelichting”) van de jaarrekening 2025 zijn de verplichte onderdelen vanuit de WNT verantwoord. Op basis van onze controle over 2025 constateren wij dat bij gemeente Edam-Volendam geen sprake is van niet-acceptabele overschrijdingen van de WNT-normen voor topfunctionarissen en overige medewerkers. De bezoldigingen blijven binnen de wettelijke kaders.

Wij wijzen erop dat de accountant op grond van het Controleprotocol WNT geen zekerheid kan verkrijgen over de volledigheid van nevenfuncties en bezoldigingen die bij andere WNT-plichtige instellingen zijn ontvangen (anticumulatiebepaling). De naleving van deze bepaling maakt daarom geen onderdeel uit van de controleverklaring. Het toezicht hierop ligt bij de aangewezen WNT-toezichthouders, die zelfstandig onderzoek kunnen doen en zo nodig handhavend kunnen optreden.

Daarnaast attenderen wij het college op de wettelijke openbaarmakingsplicht om de WNT-verantwoording over kalenderjaar 2025 uiterlijk 1 juli 2026 via internet algemeen toegankelijk te maken.

CONCEPT

4. Interne beheersing

4. Interne beheersing

Kernboodschappen interim-controle 2025

Als onderdeel van de jaarrekeningcontrole hebben wij aandacht geschonken aan de opzet, het bestaan en de werking van maatregelen van administratieve organisatie en interne beheersing, voor zover van belang voor onze controle op de betrouwbaarheid van de in de jaarrekening 2025 opgenomen gegevens.

Naar aanleiding van de interim-controle 2025 hebben wij met onze managementletter 2025 van 24 februari 2026 met kenmerk 312020004.25.761 onze bevindingen gedeeld met het college. Hieronder hebben wij de samenvatting van de aan het college gerapporteerde bevindingen uit de managementletter opgenomen.

Managementsamenvatting

Evaluatie van uw interne beheersing

- Versterk onafhankelijkheid van de VIC: positioneer de VIC buiten de (eind)verantwoordelijkheid voor het primaire proces en leg duidelijke rapportagelijnen vast richting de Commissie Planning & Control.
- Kantel van gegevensgericht naar systeemgericht: voer naast detailcontroles ook proceduretests uit op opzet, bestaan en werking van maatregelen en koppel VIC-uitkomsten zichtbaar aan de rechtmatigheidsverantwoording.
- Frauderisicoanalyse actualiseren en borgen in P&C-cyclus: update jaarlijks, bespreek met college en raad, en concretiseer risico's (inclusief kans en impact) voor prioritering en opvolging.
- Procesbeschrijvingen in Engage versnellen en gebruiken: maak een schriftelijk statusoverzicht, beschrijf maatregelen volgens het 6-W-principe en gebruik beschrijvingen actief voor risicoanalyse en VIC-planning/lijncontroles.
- Stel een integraal AI-beleid vast en monitor naleving.

Procesbevindingen

- Monitor verbetering interne processen wordt niet structureel gebruikt. Actueel inzicht op opvolging ontbreekt daardoor. Advies is de monitor weer in gebruik te nemen en te borgen en bijlagen, actiehouders, deadline en status, periodieke bespreking in MT en P&C en koppeling met de VIC-jaarplanning
- Prestatielevering inkoop en facturen wordt nog niet consequent gedocumenteerd. Dwing PAV-goedkeuring en prestatie-onderbouwing systeemtechnisch af en laat dit via steekproeven toetsen door de VIC.
- Memoriaalboekingen kennen nog geen functiescheiding tussen opstellen en controleren. Borg een review-protocol met zichtbare onderbouwing per boeking en lever een overzichtsanalyse aan voor de jaarrekening.
- Nieuwe bevindingen 2025 zijn geconstateerd ten aanzien van deelmandaten, zichtbare toets op premiepercentages bij de salarisadministratie en het ontbreken van een vier-ogen-principe bij mutaties in crediteurenstamgegevens in de zorgadministratie.

IT-omgeving

- Wij hebben de ITGC's volledig beoordeeld voor ERPx Unit4 (logische toegang, wijzigingsbeheer, continuïteit) en beperkt voor Civision Belastingen/Samenleving en Youforce (identificatie en superuser/admin-accounts).
- Belangrijkste bevindingen:
 - ontbrekende formele manager-goedkeuring en aantoonbare reviews in autorisatiebeheer (ERPx);
 - aanwezigheid/gebruik van generieke accounts en onvoldoende onderbouwde superuser/admin-rechten;
 - wachtwoordbeleid AD niet in lijn met BIO (o.a. lange rotatie, geen verplichte initiële wijziging);
 - wijzigingsbeheer/OTAP niet aantoonbaar vastgelegd (assurance-rapportages, release notes, tests, UEC's);
 - onvoldoende assurance over fysieke beveiliging bij hostingpartij.

Thema's jaarrekeningcontrole

- Spendanalyse is in opzet en dossiervorming nog onvoldoende volledig en herleidbaar. Borg dataset, opdrachtniveau, drempeltoets, overkoepelende memo en bijlagen en rond de analyse ruim vóór start van onze controle af.
- Appa-pensioenen wethouders naar ABP per 1-1-2028. Huidige voorziening kan te laag zijn. Volg de BBV-uitspraak voor 2025 door de voorziening te baseren op het benodigd vermogen per 1-1-2025 en jaarlijks te herzien.
- Onderhoud kapitaalgoederen. Beleg het eigenaarschap en de integrale aansturing in de organisatie. Voer de stelselwijziging wegens juist door, actualiseer onderhoudsplannen, herijk dotaties waar nodig en corrigeer specifieke punten voor civiele kunstwerken, baggeren, vastgoed en buitensport op basis van actuele onderbouwingen.
- Grondexploitaties. Actualiseer De Purmer met scenario's en onderbouw memo over terugverdienbaarheid. Beoordeel tussentijdse winstneming en afsluitplanning van Maria Goretti voor de jaarrekening 2025

Bevindingen ten aanzien van de IT-omgeving

In het kader van de controle op de jaarrekening hebben wij de IT General Controls (ITGC's) beoordeeld voor de volgende applicaties:

- Financiële administratie: ERPx Unit4,
- Belastingadministratie: Civision Belastingen
- Zorgadministratie: Civision Samenleving
- Salarisadministratie: Youforce.

Voor ERPx Unit4 zijn alle relevante ITGC's onderzocht, waaronder logische toegangsbeveiliging, wijzigingsbeheer en continuïteit (back-up & recovery). Bij Civision Belastingen, Civision Samenleving en Youforce is de beoordeling beperkt gebleven tot de onderdelen identificatie en superuser-/administrator-accounts binnen het domein van logische toegangsbeveiliging.

Onze bevindingen zijn visueel samengevat in onderstaande afbeelding:

Applicatie	Logische toegangsbeveiliging						Change management		Continuïteit		
	Autorisatiebeheer (indiensttreding en functiewijziging)	Autorisatiebeheer (uitdiensttreding)	Periodieke review	Identificatie	Superusers	Authenticatie	Procedure wijzigingsbeheer	Gescheiden omgevingen	Fysieke toegangsbeveiliging	Back-up	Restoretest
ERPx Unit4	Red	Green	Red	Green	Green	Yellow	Yellow	Green	Green	Green	Green
Civision Belastingen	Grey	Grey	Grey	Red	Red	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey
Civision Samenleving	Grey	Grey	Grey	Yellow	Red	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey
Youforce	Grey	Grey	Grey	Green	Red	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey	Grey

Legenda:

- Rood: Maatregel voldoet niet
- Groen: Maatregel voldoet
- Oranje: Maatregel voldoet niet volledig, bevindingenesignaleerd
- Grijs: Maatregelen niet beoordeeld

De beoordeling van de IT General Controls binnen de onderzochte applicaties laat zien dat meerdere beheersmaatregelen onvoldoende zijn ingericht of niet formeel zijn vastgelegd. De geconstateerde tekortkomingen vergroten het risico op ongeautoriseerde toegang, verlies van functiescheiding, onbetrouwbare wijzigingen en verstoringen in de dienstverlening.

Wij adviseren om de IT-beheersmaatregelen structureel te versterken en te formaliseren. Door deze maatregelen te verbeteren, wordt niet alleen de informatiebeveiliging verhoogd, maar ook de betrouwbaarheid van de financiële processen en de compliance met relevante normen, zoals de Baseline Informatiebeveiliging Overheid (BIO).

Belangrijkste openstaande bevindingen

Onderstaande twee onderwerpen vroegen in 2025 extra aandacht, omdat zij toezien op interne beheersmaatregelen die (nog) niet toereikend zijn om significante (fraude)risico's te mitigeren.

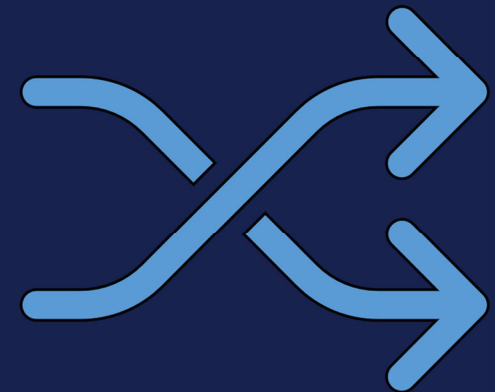
Prestatielevering

Er is een werkdocument beschikbaar over het documenteren van prestatielevering, maar de toepassing is nog niet overal consequent. Dit vergroot het risico op betalingen zonder aantoonbare prestatie. Wij adviseren de prestatie-onderbouwing en PAV-goedkeuring systeemtechnisch af te dwingen, voer VIC-steekproeven uit en borg zichtbare dossiervorming.

Memoriaalboekingen

In het financiële pakket kunnen senior medewerkers rechtstreekse boekingen maken. Op dit moment is functiescheiding tussen opstellen en controleren nog niet volledig ingericht. Wij adviseren deze functiescheiding wel te implementeren. Zorg hierbij voor zichtbare onderbouwing per memoriaalboeking en lever voor de jaarrekening een overzichtsanalyse (standaard vs. incidenteel) met bewijsstukken.

5. Overige aangelegenheden

5. Overige aangelegenheden

Geen meningsverschil met het college van burgemeester en wethouders

Er zijn geen meningsverschillen met het college geweest en er waren geen beperkingen bij de uitvoering van onze controle. Naar onze mening is ons bij de uitvoering van onze controleopdracht door het college en de medewerkers van uw gemeente de volledige medewerking verleend en hebben wij volledige toegang tot de benodigde informatie gehad.

Bevestigingen van het college van burgemeester en wethouders ontvangen

Wij hebben namens het college een ondertekende schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen.

Naleving van wet- en regelgeving

Wij hebben geen kennis van te rapporteren omstandigheden in verband met het niet-naleven van wet- en regelgeving met uitzondering van de bevindingen die elders in het rapport zijn opgenomen ten aanzien van met name Europese aanbestedingen (voorwaardecriterium in de rechtmatigheidsverantwoording).

Betrouwbaarheid en continuïteit van de automatiseringsomgeving

Onze jaarrekeningcontrole is gericht op het geven van een oordeel omtrent de jaarrekening zelf en is niet primair gericht op het doen van uitspraken omtrent de betrouwbaarheid en de continuïteit van de geautomatiseerde gegevensverwerking als geheel of van onderdelen daarvan. Onze bevindingen daaromtrent raken dan ook slechts die onderdelen die wij onderzocht hebben in het kader van de jaarrekening, wat wil zeggen dat wij ter zake geen volledigheid pretenderen. Uit de door ons uitgevoerde werkzaamheden zijn geen bijzonderheden gebleken waarop wij u via deze rapportage willen attenderen.

Geen aanwijzingen van fraude

In Nederland is de accountant wettelijk verplicht om alle ontdekte fraudegevallen te rapporteren aan het management van de organisatie. Wij merken op dat onze controle niet specifiek is ingericht op het ontdekken van fraude. De accountant is wel verantwoordelijk voor het betrekken van frauderisico's in de planning en uitvoering van zijn controleopdracht.

Wij hebben met het controleteam en de Teamleider Financieel Beheer van de gemeente Edam-Volendam een gesprek gevoerd over fraude, waaronder frauderisico's en eventuele vermoedens van materiële onjuistheden als gevolg van fraude, zoals dat standaard onderdeel is van onze controle. Van het college hebben wij de bevestiging ontvangen dat er geen onregelmatigheden zijn geconstateerd waarbij het management of werknemers die een belangrijke rol spelen bij de maatregelen van interne beheersing of anderen in het geval dat de fraude van materieel belang kan zijn op de jaarrekening, zijn betrokken.

Ook hebben wij zelfstandig werkzaamheden uitgevoerd die gericht waren op het risico van het 'omzeilen' van de interne beheersingsmaatregelen door het management te detecteren. Wij hebben specifieke controles uitgevoerd op memoriaalboekingen en schattingen en hebben significante en ongebruikelijke transacties met behulp van gegevensanalyses onderzocht.

Hoewel wij op grond van de controle- en overige standaarden een kritische houding moeten hebben ten opzichte van risico's van fraude in de jaarrekening, merken wij op dat onze controle niet specifiek is gericht op het ontdekken hiervan. Tijdens de uitvoering van onze controle van de jaarrekening 2025 hebben wij geen aanwijzingen verkregen dat er sprake is geweest van materiële fraude.

Tot slot merken wij op dat het college beschikt over een frauderisicoanalyse, waarbij wij het college van adviezen hebben voorzien om deze analyse een levend en waardevol instrument te laten zijn dat daadwerkelijk bijdraagt aan het voorkomen en tijdig signaleren van fraude.

Bevestiging onafhankelijkheid

De voorschriften in het kader van onafhankelijkheid zijn binnen de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountants (de NBA) opgenomen in de 'Verordening inzake Onafhankelijkheid (ViO)' en vormen een belangrijk onderdeel van het 'normenkader' waaraan een accountant moet voldoen. De naleving van de ViO is binnen Publieke Sector Accountants ingebed.

In overeenstemming met Nederlandse wet- en regelgeving, waaronder de ViO, dient de externe accountant mogelijke conflicten met betrekking tot zijn onafhankelijkheid, zowel in wezen als in schijn, onder de aandacht te brengen van het college en de raad.

Op basis van onze toetsing concluderen wij dat onze onafhankelijkheid als certificerend accountant bij gemeente Edam-Volendam in 2025 voldoende is gewaarborgd en bevestigen wij dat onze onafhankelijke positie ten opzichte van de gemeente Edam-Volendam in overeenstemming met de Nederlandse wettelijke en beroepsvoorschriften. Wij zijn van mening dat onze objectiviteit gedurende het afgelopen jaar niet is aangetast.

Controleverschillen

Overzicht van de controleverschillen:

Aard van de fouten	Bedragen
<i>Rechtmatigheidsfouten inzake specifieke uitkeringen</i>	
Rechtmatigheidsfouten	N.v.t.
Totaal rechtmatigheidsfouten in de controle	€ 0
<i>Getrouwheidsfouten</i>	
Getrouwheidsfouten	N.v.t.
Totaal getrouwheidsfouten in de controle	€ 0

Inzicht in onze tijdsbesteding

Aard van de onzekerheden	Bedragen
Onzekerheden	N.v.t.
Totaal onzekerheden in de controle	€ 0

Wij hebben van het college een schriftelijke bevestiging bij de jaarrekening ontvangen, waarin het college bevestigt dat de niet-gecorrigeerde fouten en onzekerheden, zowel individueel als in totaal, in het kader van de jaarrekening niet materieel zijn.

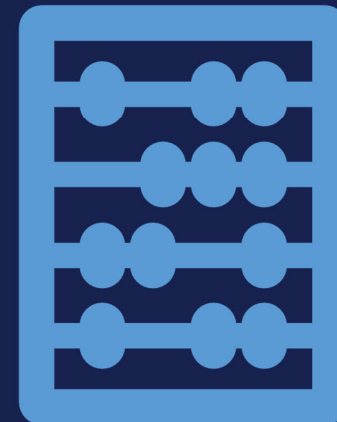
Daarnaast is in de jaarrekening een aantal correcties doorgevoerd naar aanleiding van onze controle. Uw organisatie beschikt over een overzicht van deze correcties.

In het rapport “In het publieke belang” van de NBA, de Nederlandse Beroepsorganisatie van Accountant, zijn maatregelen opgenomen die de kwaliteit en onafhankelijkheid van de controlerend accountant moeten waarborgen of verbeteren. Op basis van één van de maatregelen rapporteren wij de bestede uren van onze controlewerkzaamheden aan u.

Hieronder treft u de opgave van onze tijdsbesteding aan, inclusief een inschatting van nog te besteden uren voor de afronding van de jaarrekeningcontrole (waaronder het voeren van besprekingen en het archiveren van ons dossier).

	Uren geraamd	Uren besteed
Tekenend accountant	xxx	xxx
Overige teamleden	xxx	xxx

6. Verplichte tabel SiSa

6. Verplichte tabel SiSa

Geen fouten en onzekerheden met betrekking tot de SiSa-bijlage 2025

Op grond van artikel 5 lid 4 Bado rapporteren wij in dit accountantsverslag over de fouten en onzekerheden van de specifieke uitkeringen die in 2025 onder SiSa vallen. Wij doen dit met onderstaande tabel, die ook opgenomen moet worden als er geen fouten of onzekerheden geconstateerd zijn. Per regeling is hierin aangegeven of, en zo ja welke financiële fouten of onzekerheden zijn geconstateerd. In overeenstemming met de Nota verwachtingen accountantscontrole SiSa is de tabel leeg als er geen bevindingen zijn. Hierna treft u deze tabel aan.

Fouten en onzekerheden 2025					
Nr	Volgnr	Specifieke uitkering of overig	Fout of onzekerheid	Financiële omvang in euro's	Toelichting fout/onzekerheid
B2	1	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Fout		
B2	2	Regeling specifieke uitkering gemeentelijke hulp gedupeerden toeslagenproblematiek	Onzekerheid		
C62	1	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Fout		
C62	2	Specifieke uitkering aan gemeenten voor de bekostiging van de kwijtschelding van gemeentelijke belastingen van gedupeerden door de toeslagenaffaire	Onzekerheid		
C92	1	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Fout		
C92	2	Regeling specifieke uitkering Informatiepunten Digitale Overheid	Onzekerheid		
D8	1	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Fout		
D8	2	Onderwijsachterstandenbeleid 2023-2026 (OAB)	Onzekerheid		
D14	1	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Fout		
D14	2	Regeling specifieke uitkering inhalen COVID-19 gerelateerde onderwijsvertragingen	Onzekerheid		
D23	1	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Fout		

D23	2	Regeling eenmalige specifieke uitkering en subsidies lokale bibliotheekvoorzieningen	Onzekerheid		
E44B	1	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Fout		
E44B	2	Tijdelijke impulsregeling klimaatadaptatie 2021–2027 (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid		
G2	1	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025	Fout		
G2	2	Gebundelde uitkering op grond van artikel 69 Participatiewet_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G2	3	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire gebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_gemeentedeel 2025	Fout		
G2	4	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffairegebundelde uitkering Participatiewet in jaar T_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G3	1	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2025	Fout		
G3	2	Besluit bijstandverlening zelfstandigen 2004_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G3	3	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2024	Fout		
G3	4	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire levensonderhoud BBZ in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G3	5	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2025	Fout		

G3	6	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T (exclusief BOB)_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G3	7	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	Fout		
G3	8	BBZ vóór 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud BBZ en achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BOB in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G3	9	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	Fout		
G3	10	BBZ vanaf 2020 - Gederfde baten die voorvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen kapitaalverstrekkingen BBZ in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G4	1	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2025	Fout		
G4	2	Tozo 1_fundamentele rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G4	3	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2025	Fout		
G4	4	Tozo 1_belangrijke rechtmatigheidseisen _gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G4	5	Tozo 2_gemeentedeel 2025	Fout		
G4	6	Tozo 2_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G4	7	Tozo 3_gemeentedeel 2025	Fout		

G4	8	Tozo 3_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G4	9	Tozo 4_gemeentedeel 2025	Fout		
G4	10	Tozo 4_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G4	11	Tozo 5_gemeentedeel 2025	Fout		
G4	12	Tozo 5_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G4	13	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T_gemeentedeel 2025	Fout		
G4	14	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden levensonderhoud in jaar T_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G4	15	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeentedeel 2025	Fout		
G4	16	Kwijtschelding schulden Tozo in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire - gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden van achterstallige betalingen op kapitaalverstrekking in jaar T_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G10	1	Wet inburgering_gemeentedeel 2025	Fout		
G10	2	Wet inburgering_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G12	1	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	Fout		
G12	2	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Bijzondere bijstand in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		

G12	3	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	Fout		
G12	4	Gederfde baten die voortvloeien uit kwijtschelden schulden Wet Inburgering van 13 september 2012 in het kader van de hersteloperatie kinderopvangtoeslagaffaire in jaar T_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G13	1	Besteding/baten onderwijsroute_gemeentedeel 2025	Fout		
G13	2	Besteding/baten onderwijsroute_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
G13	3	Bestedingen/baten overige voorzieningen_gemeentedeel 2025	Fout		
G13	4	Bestedingen/baten overige voorzieningen_gemeentedeel 2025	Onzekerheid		
H4	1	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025	Fout		
H4	2	Regeling specifieke uitkering stimulering sport 2024-2025	Onzekerheid		
H21	1	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	Fout		
H21	2	Specifieke uitkering cliëntondersteuning	Onzekerheid		
H30	1	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Fout		
H30	2	Specifieke uitkering versterking voor sport en bewegen, gezondheidsbevordering, cultuurparticipatie en de sociale basis 2023-2026	Onzekerheid		
H35B	1	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026	Fout		
H35B	2	Specifieke uitkering IZA-doelen 2023-2026	Onzekerheid		
J9	1	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	Fout		
J9	2	Specifieke uitkering woningbouwimpuls	Onzekerheid		
J17	1	Realisatiestimulans	Fout		
J17	2	Realisatiestimulans	Onzekerheid		
J55	1	Aanpak energiearmoede	Fout		
J55	2	Aanpak energiearmoede	Onzekerheid		

J94	1	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma	Fout		
J94	2	Regeling specifieke uitkering verduurzaming slecht geïsoleerde woningen van eigenaar-bewoners en woningen van verenigingen van eigenaars, woonverenigingen en wooncoöperaties in het kader van het Nationaal Isolatieprogramma	Onzekerheid		
J97	1	Regeling huisvesting grote gezinnen vergunninghouders 2023	Fout		
J97	2	Regeling huisvesting grote gezinnen vergunninghouders 2023	Onzekerheid		
J103 B	1	Regeling specifieke uitkering ten behoeve van het opstellen en uitvoeren van woondeals tweede tranche (SiSa tussen medeoverheden)	Fout		
J103 B	2	Regeling specifieke uitkering ten behoeve van het opstellen en uitvoeren van woondeals tweede tranche (SiSa tussen medeoverheden)	Onzekerheid		
J105	1	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Fout		
J105	2	Regeling specifieke uitkering startbouwimpuls	Onzekerheid		
J117 B	1	Regeling specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren	Fout		
J117 B	2	Regeling specifieke uitkering versnelling natuurinclusief isoleren	Onzekerheid		
K28	1	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Fout		
K28	2	Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid	Onzekerheid		
M16	1	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Fout		
M16	2	Bekostigingsregeling opvang ontheemden Oekraïne	Onzekerheid		

Rechtmatigheidsoordeel specifieke uitkeringen (zoals blijkt uit de controleverklaring):

Goedkeurend

Strekking controleverklaring getrouwheid gehele jaarrekening:

Goedkeurend

**PUBLIEKE
SECTOR
ACCOUNTANTS**